

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

МОГОЙН ГОЛ ХК-ИЙН 2024 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

Аудитын код: ХӨА-2025/012/НА-СТА-ОНӨҮГ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг
2025 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар
Утас: 88883317 Цахим хаяг: Erdenebaatar@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр
Утас: 99089114 Цахим хаяг: Tegshdelgerb@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Г.Ичинхорлоо
Утас: 88012671 Цахим хаяг: ichinkhorlooga@audit.gov.mn
Аудитор: С.Гансүх
Утас: 95908400 Цахим хаяг: gansukhsa@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

МОНГОЙН ГОЛ ХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ
ЗАХИРЛЫГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ
Б.БАТХҮҮ ТАНАА

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс: 7038 3793, Цахим шуудан: khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.03.14 № 1/313
танай _____-ны № _____-т

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Могойн гол ХК-ийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгуудад аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн нөлөөг эс тооцвол Могойн гол ХК-ийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитаар компанийн тасралтгүй байх чадавхад материаллаг хэмжээгээр нөлөөлж байгаа дараах асуудлуудыг санхүүгийн тайланд тодруулаагүй байна. Үүнд:

- Компанийн өр төлбөр эздийн өмчийн дүнгээс 2023 онд 1,853.0 сая төгрөг, 2024 онд 14,417.7 сая төгрөгөөр илүү болж төлбөрийн чадварыг алдагдуулж байна.
- Дуусаагүй үйлдвэрлэл дансны үлдэгдэл 8,048.9 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байгаа ирээдүйн нүүрс борлуулалтын өртгийг материаллаг хэмжээгээр өсгөхөөр байна.
- Компанийн 2023 оны ногдол ашгийн өглөг 477.8 сая төгрөгийг өгөөгүй байна.
- Төлөөлөн удирдах зөвлөлөөс баталсан татварын өмнөх ашгийн зорилтот түвшнээс 3,062.0 сая төгрөгөөр бага буюу 991.6 сая төгрөгийн алдагдалтай ажилласан

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Богино хугацаат өр төлбөр өмнөх оноос 11,075.2 сая төгрөгөөр өсөж 17,813.3 сая төгрөг болсон байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Аудитаар тасралтгүй байх чадавх, бизнес төлөвлөгөөний биелэлт, зардлын данс, худалдан авах ажиллагаатай холбоотой 3,606.1 сая төгрөгийн 5 зөрчил илрүүлж, илэрсэн зөрчлийг арилгах 5 зөвлөмж өгсөн.

Бусад асуудал

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно. Могойн гол ХК-ийн хувьцааны зах зээлийн үнэ 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаар 22,500 төгрөг байсан байна.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдүүдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

А.ЭРДЭНЭБААТАР

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Төгрөг

Мөрийн дугаар	Балансын зүйл	Үлдэгдэл	
		1 сарын 1	12 сарын 31
1.1.01	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	100,475,164.05	20,541,295.51
1.1.02	Дансны авлага	401,285,037.30	526,774,114.55
1.1.03	Татвар, НДШ-ийн авлага	107,695,024.62	20,028,838.20
1.1.04	Бусад авлага	4,390,437.50	38,003,762.97
1.1.06	Бараа материал	8,216,479,429.72	16,573,378,784.98
1.1.07	Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	625,185,313.61	668,727,329.61
1.1.08	Бусад эргэлтийн хөрөнгө	11,709,156.12	446,592.59
1.1.11	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	9,467,219,562.92	17,847,900,718.41
1.2.01	Үндсэн хөрөнгө	1,966,201,857.60	3,167,651,623.53
1.2.02	Биет бус хөрөнгө	189,648,221.20	193,366,764.66
1.2.10	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	2,155,850,078.80	3,361,018,388.19
1.3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	11,623,069,641.72	21,208,919,106.60
2.1.1.01	Дансны өглөг	2,151,932,391.17	8,971,335,061.23
2.1.1.02	Цалингийн өглөг	0.00	148,987,747.71
2.1.1.03	Татварын өр	618,539,846.32	599,393,850.84
2.1.1.04	НДШ - ийн өглөг	62,976,414.03	267,862,972.61
2.1.1.05	Богино хугацаат зээл	0.00	1,212,000,000.00
2.1.1.07	Ногдол ашгийн өглөг	0.00	477,773,200.00
2.1.1.08	Урьдчилж орсон орлого	3,073,452,696.75	5,337,656,392.21
2.1.1.10	Бусад богино хугацаат өр төлбөр	41,329,750.00	8,469,415.00
2.1.1.13	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	5,948,231,098.27	17,023,478,639.60
2.1.2.04	Бусад урт хугацаат өр төлбөр	789,830,990.80	789,830,990.80
2.1.2.06	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	789,830,990.80	789,830,990.80
2.2	Өр төлбөрийн нийт дүн	6,738,062,089.07	17,813,309,630.40
2.3.01	Өмч: - төрийн	42,310,722.00	42,310,722.00
2.3.02	- хувийн	40,651,478.00	40,651,478.00
2.3.06	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	1,375,789,181.23	1,375,789,181.23
2.3.08	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	202,833,326.81	202,833,326.81
2.3.09	Хуримтлагдсан ашиг	3,223,422,844.61	1,734,024,768.16
2.3.09.1	Тайлангийн үеийн ашиг	0.00	-991,624,876.45
2.3.09.2	Өмнөх үеийн ашиг	3,223,422,844.61	2,725,649,644.61
2.3.11	Эздийн өмчийн дүн	4,885,007,552.65	3,395,609,476.20
2.4	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	11,623,069,641.72	21,208,919,106.60

2.2 Аудит хийсэн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан

Төгрөг

Мөрийн дугаар	Балансын зүйл	Өмнөх оны дүн	Тайлант жилийн дүн
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	8,794,754,560.00	6,735,121,638.00
2	Борлуулалтын өртөг	5,808,585,091.00	6,013,803,917.00
3	Нийт ашиг(алдагдал)	2,986,169,469.00	721,317,721.40
8	Бусад орлого	56,240,141.82	48,824,326.78

8.1	Орлогын дүн	56,240,141.82	48,824,326.78
9	Борлуулалт, маркетингийн зардал	812,430,115.80	476,847,216.60
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	906,438,804.30	1,154,038,607.00
12	Бусад зардал	527,724,892.60	130,881,101.50
12.1	Зардлын дүн	2,246,593,813.00	1,761,766,925.00
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг(алдагдал)	795,815,798.50	-991,624,876.50
19	Орлогын татварын зардал	130,658,082.20	0.00
20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	665,157,716.30	-991,624,876.50
21	Зогсоосон үйл аж-ны татварын дараах ашиг(алдагдал)	0.00	0.00
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	665,157,716.30	-991,624,876.50

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөг

Үзүүлэлт	Өмч	Хөргийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
2022 оны 12 сарын 31-ээр үлдэгдэл	82,962,200.00	1,375,789,181.23	202,833,326.81	3,598,878,332.29	5,260,463,040.33
НББ-н бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	0.00	0.00	0.00	-1,040,613,204.00	-1,040,613,204.00
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	0.00	0.00	0.00	665,157,716.32	665,157,716.32
2023 оны 12 сарын 31-ээр үлдэгдэл	82,962,200.00	1,375,789,181.23	202,833,326.81	3,223,422,844.61	4,885,007,552.65
НББ-н бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	0.00	0.00	0.00	-497,773,200.00	-497,773,200.00
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	0.00	0.00	0.00	-991,624,876.45	-991,624,876.45
2024 оны 12 сарын 31-р үлдэгдэл	82,962,200.00	1,375,789,181.23	202,833,326.81	1,734,024,768.16	3,395,609,476.20

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Төгрөг

№	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	0.00	0.00
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	11,566,369,559.34	9,225,481,040.00
1.1.1	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	11,456,216,704.05	9,137,221,879.00
1.1.6	Бусад мөнгөн орлого	110,152,855.29	88,259,161.00
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	10,156,084,753.97	8,968,813,308.54
1.2.1	Ажиллагчдад төлсөн	1,979,572,383.01	2,365,380,420.00
1.2.2	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	543,824,218.86	512,976,414.03
1.2.3	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	1,319,514,032.46	563,190,886.15
1.2.4	Ашиглалтын зардалд төлсөн	134,451,105.41	140,572,964.41
1.2.5	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	3,175,725,467.94	2,605,771,007.75
1.2.6	Хүүгийн төлбөрт төлсөн	0.00	90,093,106.86
1.2.7	Татварын байгууллагад төлсөн	489,702,559.46	694,143,041.27

1.2.8	Даатгалын төлбөрт төлсөн	26,694,775.37	8,938,000.00
1.2.9	Бусад мөнгөн зарлага	2,486,600,211.46	1,987,747,468.07
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	1,410,284,805.37	256,667,731.46
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	817,029,800.00	1,528,601,600.00
2.2.1	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	817,029,800.00	1,488,801,600.00
2.2.2	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	0.00	39,800,000.00
2.3	Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	-817,029,800.00	-1,528,601,600.00
3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	0.00	0.00
3.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	0.00	1,212,000,000.00
3.1.1	Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	0.00	1,212,000,000.00
3.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	948,745,775.30	20,000,000.00
3.2.4	Төлсөн ногдол ашиг	948,745,775.30	20,000,000.00
3.2.5	Бусад	0.00	0.00
3.3	Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	-948,745,775.30	1,192,000,000.00
4	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	-355,490,769.93	-79,933,868.54
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	146,272,287.03	100,475,164.05
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	100,475,164.05	20,541,295.51

2.5 Эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, зорилтот түвшин

№	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2024 оны		Биелэлт	
			Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Мөнгөн дүн	Хувь
1	Урд оноос шилжсэн нүүрс	мян.тн	40.2	40.2	0.0	100.0
2	Хөрс хуулалт/мян.м3/	мян.м3	2,500.0	1,131.9	-1,368.1	45.3
3	Олборлох нүүрсний хэмжээ	мян.тн	250.0	140.0	-110.0	56.0
4	Борлуулах нүүрсний хэмжээ	мян.тн	250.0	117.4	-132.6	47.0
5	Нийт орлого	мян.төг	23,089,000.0	6,783,945.9	-16,305,054.1	29.4
6	Үндсэн үйл ажиллагааны борлуулалтын орлого	мян.төг	22,825,000.0	6,454,204.3	-16,370,795.7	28.3
7	Туслах үйл ажиллагааны борлуулалтын орлого	мян.төг	150,000.0	167,709.8	17,709.8	111.8
8	Үйл ажиллагааны бус орлого	мян.төг	70,000.0	117,719.8	47,719.8	168.2
9	Халаалтын орлого	мян.төг	44,000.0	44,312.0	312.0	100.7
10	Нийт зардал	мян.төг	20,788,599.5	7,775,570.8	-13,013,028.7	37.4
11	Нүүрсний борлуулалтын өртөг	мян.төг	16,784,049.6	5,635,073.6	-11,148,976.0	33.6
12	Нүүрснээс бусад бараа борлуулсны өртөг	мян.төг	150,000.0	138,308.0	-11,692.0	92.2
13	Уурын зуухны зардал	мян.төг	189,647.1	196,481.7	6,834.6	103.6
14	Туслах үйл ажиллагааны зардал	мян.төг	95,629.9	43,940.6	-51,689.3	45.9
15	Удирдлагын зардал	мян.төг	1,428,435.4	1,154,038.6	-274,396.8	80.8
16	Борлуулалтын ажиллагааны зардал	мян.төг	1,347,837.5	476,847.2	-870,990.3	35.4
17	Үйл ажиллагааны бус зардал	мян.төг	793,000.0	130,881.1	-662,118.9	16.5
18	Татварын өмнөх ашиг /алдагдал/	мян.төг	2,300,400.5	-991,624.9	-3,292,025.4	-143.1
19	Орлогын албан татвар	мян.төг	230,040.1			
20	Цэвэр ашиг /алдагдал/	мян.төг	2,070,360.5	-991,624.9	-3,292,025.4	-147.9

5. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 3,606.1 сая төгрөгийн 5 зөрчил илэрснээс, илэрсэн зөрчлийг арилгах 5 зөвлөмж өглөө.

5.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар төлбөрийн акт тогтоогоогүй болно.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага өгөөгүй

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Төлөөлөн удирдах зөвлөлд:

1. Компанийн санхүүгийн үйл ажиллагаатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Компанийн өр төлбөр эздийн өмчийн дүнгээс 2023 онд 1,853.0 сая төгрөг, 2024 онд 14,417.7 сая төгрөгөөр илүү болж төлбөрийн чадварыг алдагдуулж байна. Энэ нь Компанийн тухай хуулийн 61 дүгээр зүйлийн 61.1¹ заалтыг хэрэгжүүлэх нөхцөл бий болсон байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар төлбөрийн чадвар болон компанийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд бий болсон хүндрэлтэй асуудлыг хэлэлцүүлж шийдвэрлүүлэх

Гүйцэтгэх захиралд:

1. Компанийн эдийн засгийн үзүүлэлт, зорилтот түвшний биелэлттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

ТУЗ-өөс баталсан нүүрсний борлуулалтын орлогын төлөвлөгөөг 16,370.8 сая төгрөг буюу 71.7%-аар дутуу биелүүлж, зорилтот түвшнээс 3,062.0 сая төгрөгөөр дутуу буюу 991.6 сая төгрөгийн алдагдалтай ажилласан байна. Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 20.1 "Захирал дараах эрх, үүрэгтэй: ...3/үйлдвэрийн газрын үйлдвэрлэл, санхүүгийн төлөвлөгөө боловсруулж, зохих байгууллагаар батлуулан биелэлтийг хангах..." заалт, Могойн гол ХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлөөс 2024 оны 03 дугаар сарын 28-ны өдрийн 8 дугаар тогтоолоор баталсан бизнес төлөвлөгөөг биелүүлээгүй ба "Нийцсэн бөгөөд зохистой байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Бизнес төлөвлөгөөг үндэслэлтэй боловсруулж, хэрэгжилтийг хангаж ажиллах

2. Худалдан авах ажиллагаатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Таванхаан коул ХХК-тай хуурай аргаар баяжуулах үйлдвэр авахаар 221.0 сая төгрөг, Туасиа ХХК –аас тоног төхөөрөмж түрээслэхээр 311.7 сая төгрөгийг 2023 онд урьдчилж төлсөн боловч дээрх компаниуд одоо болтол гэрээний дагуу ажлаа гүйцэтгээгүй байна. Энэ нь Компанийн тухай хуулийн 84 дүгээр зүйлийн 84.4 "Компанийн эрх бүхий албан тушаалтан нь дараах үүрэгтэй: 84.4.3.компанийн эрх ашигт нийцүүлэн үндэслэлтэй шийдвэр гаргах" заалттай нийцэхгүй ба санхүүгийн тайлангийн "Эрх ба үүрэг" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

¹ Дараах тохиолдолд төлөөлөн удирдах зөвлөл /байхгүй бол гүйцэтгэх удирдлага/ хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит бус хурлыг зарлан хуралдуулна: ...61.1.4 "Компанийн өр нь хоёр жил дараалан өөрийн хөрөнгөөс илүү болж, хасах утгатай болсон..."

Өгсөн зөвлөмж:

Тоног төхөөрөмжийн түрээсийн гэрээ болон хуурай аргаар баяжуулах үйлдвэрийн худалдан авах гэрээний хэрэгжилтийг хангах

3. Зардлын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Тайлант онд 11.3 сая төгрөгийн хүүгийн зардлыг бүртгээгүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн дугаар зүйлийн 6.1 “Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлээ аккруэл сууриар хөтөлнө” заалттай нийцээгүй ба санхүүгийн тайлангийн “Үнэлгээ ба хуваарилалт” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Зээлийн хүүгийн зардлыг аккруэл сууриар бүртгэж, тайлагнаж байх

4. Дотоод хяналттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Компанийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод хяналтыг хэрэгжүүлээгүй байна. Энэ нь Монгол Улсын Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоолын хавсралт “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах нийтлэг журам”-ын 3.1² дэх заалт болон “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Компанийн хөрөнгө, санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэх

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Зорилтот түвшнийг хангаж ажиллаагүй	1	3,061,985.4					1	3,061,985.4
Санхүүгийн сөрөг үзүүлэлтүүд компанийн тасралтгүй үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах чадамжид мэдэгдэхүйц нөлөө үзүүлж байна	1						1	
Банкны зээлийн 11.3 сая төгрөгийн хүүгийн зардлыг бүртгээгүй байна	1	11,356.3					1	11,356.3
Компанийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод хяналтыг хэрэгжүүлээгүй байна	1						1	
Дүн	4	3,073,341.7					4	3,073,341.7

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөг/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Худалдан авах, түрээслэх гэрээ хийсэн компаниуд гэрээний дагуу ажлаа гүйцэтгээгүй байна.	1	532,727.3					1	532,727.3
Дүн	1	532,727.3					1	532,727.3

² Энэхүү журмын 1.3-т заасан "Дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах журам"-д өөрөөр заагаагүй бол дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах үүргийг тухайн аж ахуйн нэгж, байгууллагын захиргааны асуудал хариуцсан нэгж, ажилтан (цаашид "дотоод хяналт шалгалтын нэгж, ажилтан" гэх) гүйцэтгэнэ.